

lere en ganske ny Fæsteforpligtelse paa Huse, finder jeg, at der hverken er tilstrækkelig Hjemmel for i den bestaaende Lovgivning, ei heller i og for sig tilstrækkelig Grund til at gaae ind paa. De ærede Herrer maage jo nemlig ikke glemme, at Fæsteforpligtelsen lovligen hviler ikke paa Jorden, men paa Gaardene (S. N. Hansen: Hør!). Ja, jeg vil ogsaa ønske, at man vil høre, thi da vil man som sagt komme til at høre de Grunde, hvorfor jeg ikke vil gaae ind paa at udvide Fæsteforpligtelsen til Huse. Jeg er villig til at gaae ind paa at forhindre, at man omgaaer Lovene ved at fratage Fæstestederne Jord til anden Brug end til Befolkningens Underhold. Jeg er altsaa villig til ogsaa at lade Fæsteforpligtelsen indtræde igjen med Hensyn til de Jordlodder, som man muligens maatte udlægge saamaa, at de nu undrages Fæsteforpligtelsen, men naar saadanne Jordlodder ved Udlægningen bebygges, og det derved udtrykkeligt tilkjendegives, at de ere bestemte til at tjene Huusmænd til Bolig, saa finder jeg ikke, at der er nogen Grund til at paalægge disse Huse anden Forpligtelse end den, der paahviler alle andre Huse i Landet. Men, som sagt, man har heller ikke villet gaae ind paa dette, men vil derimod forsøge paa at sætte Paragraphen igjennem i et saadant Omfang, at jeg ikke er istand til at modtage den. Det er det, jeg væsentlig har imod Ændringsforslaget under Nr. 7, at ogsaa det anerkjender en Fæsteforpligtelse paa Huse. Forsaavidt man maatte finde, at der ved Forslaget under Nr. 5 gjøres noget Skridt fremad i Retning af at forhindre Godseterne i at misbruge Lovgivningen, skal jeg for mit Vedkommende ikke rejse nogen Indsigelse imod dette Forslag. Jeg skal kun bemærke, at det efter min For- mening ikke vil have den Virksomhed som det Forslag, der kunde være bragt tilveie ved en Samvirken med mig. — Med Hensyn til de til § 4 stillede Forslag skal jeg erkjende, at der for mit Vedkommende ikke er Noget til Hin-

der for, at man vedtager den første Deel af Ændringsforslaget under Nr. 8, hvorimod jeg maa mene, at sammes sidste Stykke ikke kan modtages. Jeg er derimod villig til at modtage de under Nr. 9 og 10 stillede Ændringsforslag, der forekomme mig, at fyldestgjøre enhver rimelig Fordring, uden at stille saadanne Forhold op, som man maa erkjende for at være uforstandige. Jeg finder navnlig, at § 4, saaledes som den foreligger, er i høi Grad ueheldig og i høi Grad generende for Selveiendoms Fremme, idet jeg holder mig overbevist om, hvad ogsaa et æret Medlem har udtalt, at man vil gjøre det umuligt at ordne Forholdet, som man ønsker det, hvis der skal forholdes efter § 4, idet det vil medføre, at man ikke sælger, men tvertimod afventer bedre Tider, og med Hensyn til den sidste Deel af Paragraphen, hvor man vil forbeholde Gjerdsel og Torv alene til Fæsterens Brug, naaget ethvert Menneffe kan see, at der er meget Mere, end han har Brug for, er det, at man vil fastsætte denne Bestemmelse, for mig ikke forstandigt; jeg troer, at man gaar saa vidt, som man i den Henseende kan forlange, naar jeg er villig til at gaae med til at rette mig efter en Landvæsenkommissions Afjendelse om, hvorvidt der er Tilstrækkeligt af disse Sager til den omtalte Fæstegaard, hvorimod jeg ikke finder, at der foreligger nogen tilstrækkelig Grund til, naar der er Mere, end der behøves til Fæstegaardens Forsyning, da at nægte andre Fæstere, i alt Fald andre mindre Landeiendomsbefiddere i samme Sogn eller By at nyde Godt af, hvad der ellers ligger hen til ingen Nytte. Jeg skal bemærke, at saalænge der er Spørgsmaal om at forpligte Godseteren til at levere Skolebrændsel og deslige, saalænge er det nødvendigt, at der tages Forbehold ligeoverfor dette; thi man kan ikke forlange, at han skal vedblive denne Forpligtelse, naar man berøver ham Midlerne til Fyldestgjørelse af den. — § 5 er der for mig Intet at sige om, efterat man har ved-